

Milan Špalek

„Psaní textů mě nikdy nezačalo bavit“

Je klíčovou postavou skupiny Kabát. Hraje v ní na baskytaru, je jejím „druhým zpěvákem“, skládá písně a píše pro ně texty. Bezmála pro všechny. Začal s nimi kvůli tomu, aby měla jeho kapela co zpívat. Dnes patří k perfekcionistům, kteří nepustí text ven, pokud o něm jenom trochu pochybují. I díky tomu je Milan Špalek považován za jednoho z nejlepších textařů české hudební scény.

TEXT: JAROSLAV ŠPULÁK (Právo), FOTO: ARCHIV SKUPINY KABÁT

Chováš v srdci lásku k českému jazyku?

Na základce jsem k němu žádnou lásku nepocítil, měl jsem příšerné výsledky. Učitelé mi říkali: Sloh dobrý, ale ty hrubky.

Ten vztah se ale změnil. Dnes můžu říct, že když má český jazyk nějaký řád a vtip, mám ho rád. Líbí se mi třeba, jak ho používají Cimrmani. Líbí se mi také, když slyším hezké písňové texty nebo básně. Učím se z nich a poučuju.

Psal jsi holkám básničky?

Nikdy jsem jim žádnou nenapsal. První text jsem napsal pro Kabát, když začal hrát. Bylo to z nutnosti, abychom měli co zpívat. Nepředpokládal jsem, že se tomu budu věnovat dál. Jenže on se k tomu nikdo jiný neměl, a když už někdo něco napsal, bylo to z mého pohledu blbý.

Mám v sobě specifický způsob frázování, a vždycky jsem měl problém s tím, jak se jiní autoři s frázováním vypořádali. Vadilo mi to, nesedělo mi to. Když jsem

byl u svých textů spokojený s frázováním, říkal jsem si, že si je už bude pamatovat každý. Mám rád, když písňový text takříkajíc zpívá, už když si ho člověk čte.

Kdy tě psaní textů začalo bavit?

Nikdy. Opravdu. Psaní textů na alba Kabátu pro mě vždycky znamená obrovský tlak. Nikdy nepíšu takříkajíc do šuplíku, do mobilu si zaznamenávám jen krátké básničky, které mě zničehonic napadnou. Mám jich mraky a myslím si, že jsou to mé nejlepší texty. Jednou je všechny zhudebním a vydám.

Otextovat písničky na desku Kabátu je skládání puzzle. Musím se slovy trefovat do melodie, do zpěvových linek, riffů a musí to mít smysl. Nepíšu text, dávám dohromady skládku.

Děláš zásadně texty na muziku?

Ano. Jedinou výjimkou byla písnička Přejela mašinka malého myšáka. Napsal jsem takovou dětskou básničku, kterou jsem chtěl dát své vnučce, když přišla s tím, že mají do školy přinést nějakou

básničku. Byla ale pro školáky dost ostřejší, tak jsem ji dal radši Kabátu.

Druhá výjimka je na nové desce El Presidento. Je to text písničky Zátka. Jeho začátek mě napadl bez inspirace hudbou. Jinak ale píšu na již hotovou hudbu.

V jakém momentě nabudeš dojem, že můžeš dát písni text a tím jej pustit mezi lidi?

Je to už docela dávno, co jsem na sebe jako na textaře začal být velice přísný. Přišlo to s naší třetí deskou, tehdy jsem o tom, co píšu, začal víc přemýšlet. Nechtělo se mi vydat něco, o čem bych si sám říkal, že je to blbý, přes čáru nebo mizerně napsané. A to nejenom kvůli obsahu, ale hlavně proto, že v tom není dobré frázování nebo na sebe slova špatně navazují. Nemám třeba rád, když jedno slovo končí stejným písmenem, kterým to následující začíná. Když už to připustím, musí se to dobře zazpívat.

Upřímně si myslím, že teď už to s tou sebekontrolou přeháním. Nepouštím

ven skoro nic, u čeho pochybuju být jen o maličkosti. Kluci v kapele mi třeba říkají, že text, co jsem napsal, je skvělý a že se lidem bude líbit. Stačí ale malinkatá pochybnost, a já ho kapele nedám. Pořád texty předělávám. Už ani nevím, jestli je to dobře, anebo špatně.

Jsem si přitom vědom, že to zdržuje celou kapelu a že se kvůli tomu neustále posunuje termín vydání desky. No a kromě toho ještě při nahrávání hlídám spoustu jiných věcí, také na deskách zpívám a hraju na basu.

V jaké fázi vlastně začneš psát texty na desku?

Až když jsou hotové hudební nápady. Nahrajeme je, já si je vezmu a začnu pro ně psát texty. Záleží totiž hodně na tom, jak mě hudba inspiruje.

Existují texty, o kterých si myslíš, že jsi je vůbec neměl pouštět ven?

První text jsem napsal pro Kabát, když začal hrát. Bylo to z nutnosti, abychom měli co zpívat.

Na našich prvních deskách ano, některé jsou dokonce úsměvné. Tenkrát to ale bylo v pohodě, odpovídaly mému přístupu k psaní. A ve své době měly platnost.

U kterého svého písňového textu sis poprvé řekl, že se ti povedl?

Myslím, že jsem byl velmi spokojen s obsahem textu písně Colorado. Potom jich bylo víc, někdy jsem se dokonce plácal po rameni a směle si pro sebe říkal, že už píšu skoro jako dospělý textař.

Který ze svých textů máš nejraději?

Na to se těžko odpovídá. Některé se mi opravdu líbí, třeba ty k písni Šaman nebo Valkýra. U té se mi přihodilo, že jsem ji napsal a pak se to, co v ní je, stalo. Zpívá se tam o vlčích mácích na poli, no a já pak přijel do Španělska, kam jezdím odpočívat a kde je před barákem na samotě, do něhož jezdím, pole, na němž v životě nerostl žádný vlčí mák. Když jsem napsal text Valkýry a písničku jsme nahráli, přijel jsem tam, a to pole bylo rudé. Rostl na něm vlčí mák. To mě opravdu zaskočilo.

Na novou desku jsem zase napsal text, ve kterém se praví, že až se jednou

Myslím, že jsem byl velmi spokojen s obsahem textu písně Colorado. Potom jich bylo víc, někdy jsem se dokonce plácal po rameni a směle si pro sebe říkal, že už píšu skoro jako dospělý textař.

Z natáčení posledního videoklipu Rumcajs miloval Manku

neotočí slunečnice za sluncem, bude opravdu průšvih. Když jsem pak jednou přijel ze studia, na zahradě mi z kamene vyrostla obrovská slunečnice. Dějí se mi tyhle náhody. Neděsí mě, spíše mě to udivuje.

Víš o tom, že se písnička Šaman hraje tu a tam na pohřbech?

Nevím, nikdo mi to nikdy neřikal. Překvapuje mě to.

Které české textaře máš rád?

Vlastu Redla, Jarka Nohavicu, Karla Plíhala. Z bigbitu se mi líbí některé texty

kapely Wohnout, také od Tomáše Hajíčka z Krucipůsku a určitě bych přišel ještě na další.

S bratry Homoly ze skupiny Wohnout i Tomášem Hajíčkem jste spolupracovali, napsali pro Kabát texty. Je pro tebe jednoduché svěřit text někomu, kdo není uvnitř kapely?

Nemám s tím problém. Chtěl jsem to u některých písniček udělat i na novém albu, ale nebyl jsem schopen je připravit, což znamená, že jsem do nich nenazpíval svahilský text a neposlal je někomu,

aby ho napsal v češtině. Když mi ale někdo napíše dobrý text, jsem šťastný, protože mi ubude práce na jedné písničce.

Jsou v tvých textech tajemství?

Všechny vypadají jednoduše, jsou přijatelné na první dobrou. Tajemství v nich ale jsou. Když si je člověk naposlouchá, objeví v nich spoustu věcí. Někteří mi je sdělí a někdy někomu prozradím, že je tam ještě další linie. Kolikrát otevřou pusu a diví se. V mých textech jsou mračky příběhů a poznámek. Nechci je ale vysvětlovat, ať si je lidi najdou sami.

pohádek s čerty a peklem. U nás je to nicméně velmi populární téma, takže jak do mě od dětství prostřednictvím pohádek všichni cpali čerty, zůstalo to ve mně zakódované. Na albu El Presidente jsou další dva pekelné texty. Baví mě to, tohle téma se mi hodí do bigbitu.

Jak se v textech vyrovnáváš s tématem lásky? V minulosti jsi někde řekl, že se mu vyhýbáš.

Nevyhýbám, v mých textech je toho o lásce spousta. Dokonce si myslím, že v tomhle smyslu jsou velmi poetické. Nepíšu to ale natvrdo. Nechci, abychom dopadli jako kapely, jejichž písničky hrajou v rádiích a v textech není nic jiného než holka, kluk, láska, chci s tebou zůstat celou noc a bla bla bla. Já to v textech schovávám, ale láska a vztahy v nich jsou.

Jeden z nejkrásnějších textů o lásce, které jsi napsal, se jmenuje Houby magické...

Ten je pro mou ženu. Je to vyznání a zároveň poděkování za to, že to se mnou vydržela. Začala se mnou být ještě v době, kdy jsem byl chudý kluk z malého města, a vydržela to se mnou doteď.

Je o tobě známo, že jezdíš rybařit do Španělska. Přitom se říká, že

je to místo, které tě pro psaní textů inspiruje. Je to pravda?

Možná mě inspiruje, určitě tam do mě nějaké nápady vlezou, ale přímo tam žádné texty nepíšu. Začnou vznikat až doma. Nejraději píšu v autě. Pustím si hudbu, vyjedu na různá místa v Čechách a přitom texty vymýšlím a zapisuju. V poslední době píšu hodně v podkrovní svého domu v Teplicích. Je to trochu peklo pro mou ženu, která to slyší pořád dokola a musí to vydržet. Nic mi ale nevyčítá. A také samozřejmě píšu ve studiu Sono, kde natáčíme desky, nebo v lese, který ho obklopuje.

Napsal jsi někdy text pro někoho jiného než pro Kabát?

Před mnoha lety jsem napsal něco pro Petra Jandu, potom jedné teplické kapely a dva nebo tři texty jsem napsal pro skupinu Uruguay, což byla bokovka kytaristy Kabátu Tomáše Krulicha. Moc toho nebylo, a teď už vůbec. Mám problém napsat texty pro Kabát, takže si nedokážu představit, že bych klukům řekl, že jdu psát pro někoho jiného.

A dostáváš nabídky?

Někdy ano. Odmitám je, i když je mi to někdy trochu líto. Jsem ale zvyklý psát jenom pro Kabát. ☒

Napsal jsi už desítky textů.

Dostává se ti stále témat?

Dnes už docházejí, a tak se občas opakuju. O alkoholu píšu pořád, jen je v těch textech skrytý. A přiznávám, že když vím, že píšu podobný příběh, který už jsem v nějakém starším textu měl, začnu ho víc skrývat.

Všiml jsem si, že rád píšeš o pekle. Je v několika písních Kabátu. Proč tě přitahuje?

My Češi se od malička díváme na pohádky, ve kterých hraje peklo důležitou roli. Mám pocit, že nikde na světě není tolik

